

การสอบความรู้การแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจาก สถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

วัฒนา ชยธวัช

สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ผู้พิมพ์ที่ให้การติดต่อ E-mail: vadhana.j@ptu.ac.th

Received date: October 16, 2019; Revised date: December 16, 2019; Accepted date: December 24, 2019

บทคัดย่อ

สภาการแพทย์แผนไทยมีข้อบังคับการสอบความรู้ทั้งสิ้น 3 ฉบับ ตั้งแต่มีพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา ความไม่เข้าใจในการนับปีเพื่อการเก็บผลการสอบผ่านทำให้เกิดปัญหาแก่ผู้เข้าสอบจำนวนหนึ่งตลอดมา การนับปีผลการสอบผ่านนั้นนับแต่ปีที่สอบผ่านโดยใช้ปีตามประกาศการสอบความรู้ (ในประกาศสอบจะมีคำว่า ประจำปี) โดยไม่คำนึงถึงครั้งที่สอบผ่าน หมายถึง นับปีที่สอบผ่านเป็นปีที่ 1 เลย ข้อบังคับการสอบความรู้ฉบับปัจจุบันประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2562 มีการสอบ 3 ชั้นตอน และเพิ่มเงื่อนไขให้นักศึกษาที่เหลือแต่รายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสหวิทยาสอบ ในชั้นตอนที่ 2 ทุกด้านได้ ทำให้การสอบชั้นตอนที่ 2 ประจำปี 2562 ครั้งที่ 1 เก็บผลการสอบผ่านไว้ได้ 3 ปี แต่ในการสอบ ครั้งที่ 2 เก็บผลการสอบไว้ได้ถึง 4 ปี สภาการแพทย์แผนไทยควรต้องระบุผลการสอบผ่านในครั้งที่และปีที่ผ่าน ๆ มาที่สามารถเก็บผลในการสอบครั้งนั้นไว้ใช้ในการประกาศสอบที่เป็นปัจจุบันด้วย เพื่อลดข้อผิดพลาดในการสมัครสอบ

คำสำคัญ : การแพทย์แผนไทย, ข้อบังคับการสอบ, จำนวนปีที่เก็บผลสอบไว้ได้

The Thai Traditional Medical Knowledge Examination for the Bachelors from an educational institution accredited by the Thai Traditional Medical Council

Vadhana Jayathavaj

Thai Traditional Medicine Program, Faculty of Public Health and Environment, Pathumthani
University

Corresponding Author E-mail: vadhana.j@ptu.ac.th

Abstract

Thai Traditional Medical Council (TTMC) has the 3 regulations in the examination in the Thai traditional medical knowledge, since the announcement of Thai traditional medical council act, B.E. 2556 (2016). The misunderstanding in counting the years of passing the examination that becomes effective had always been the examinees' problems. The legitimate count is considered only the year that announced the examination (in the title of the announcement) without taking the first or the second examinations in that year into account and they counted the year that passed examination as 1. The 2019 examination regulation allows the students that remain only professional practicing to join the second step in every branch of Thai traditional profession. In 2019 examination, the second step from the first examination can keep only three years, but the second step from the second examination can keep for four years. TTMC must declare the pass years that the pass examination results still effective in each examination announcement, which will reduce problems in the examination submission.

Keyword: Examination regulation, Thai Traditional Medicine, Legitimate count number of years of passing examination

บทนำ

การมีคุณสมบัติเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยเพื่อเข้าสู่วิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556^[1] สำหรับผู้ที่ศึกษาจากสถาบันที่ให้การศึกษาระดับปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง ตามมาตรา 12(2)(ข) กำหนดให้ต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

หลังจากพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 ประกาศใช้ ข้อบังคับการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา 12(2)(ข) หรือ “การสอบแบบ ข” ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงมาโดยลำดับในการสอบครั้งแรก ปี พ.ศ. 2557 ใช้ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2557^[2] จะเรียกว่า “ข้อบังคับสอบ ข 2557” เป็นการสอบ 2 ขั้นตอน และต่อมา ปี พ.ศ. 2558 ได้ใช้ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557^[3] จะเรียกว่า “ข้อบังคับสอบ ข 2558” เปลี่ยนไปเป็นการสอบ 3 ขั้นตอน ข้อบังคับสอบ ข 2558 ยังมีบทเฉพาะกาลให้เก็บผลสอบจากการสอบตามข้อบังคับสอบ ข 2557 ด้วย ซึ่งผลการสอบจากการสอบตามข้อบังคับสอบ ข 2557 ได้สิ้นสุดลงไปแล้วในการสอบประจำปี 2561

ความเข้าใจที่ถูกต้องในการนำผลการสอบในอดีตมาใช้มีความสำคัญต่อทั้งผู้มีสิทธิสอบ ผู้ประสานงานจัดสอบของสภาการแพทย์แผนไทย และคณะกรรมการจัดสอบความรู้ เนื่องจากการสอบมี 3 ขั้นตอน ผู้สอบต้องสอบผ่านขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ตามลำดับแล้วจึงไปสอบขั้นตอนที่ 3 ได้ ถ้าผู้สอบเข้าใจว่าผลสอบในอดีตที่เก็บไว้ของตนยังคงมีผลใช้ได้อยู่แล้วมาสมัครสอบ แต่ถ้าผลการสอบขั้นตอนที่ 1 หรือขั้นตอนที่ 2 นั้นไม่สามารถใช้ได้ และในประกาศการสอบก็ระบุไว้ว่าค่าสมัครสอบจะไม่คืนให้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ถึงแม้ว่าจะหลุดรอดได้เข้ามาสอบขั้นตอนที่ 3 และอาจสอบผ่านขั้นตอนที่ 3 ด้วย ก็จะเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าที่พักมาสอบเพิ่มขึ้นอีก เมื่อคณะกรรมการจัดสอบตรวจพบก็จะไม่รายงานผลการสอบขั้นตอนที่ 3 เพราะผู้สอบไม่มีคุณสมบัติที่จะเข้าสอบ หากผู้สอบไม่ยอมรับผลที่เกิดขึ้น ก็จะทั้งเสียเวลาและเงินค่าธรรมเนียมในการอุทธรณ์เพิ่มขึ้นอีก และที่สำคัญที่สุดคือเสียความรู้สึกที่ดีต่อสภาการแพทย์แผนไทย นอกจากนี้ยังมีผู้นำผลการสอบ ขั้นตอนที่ 1 และ/หรือขั้นตอนที่ 2 ของการสอบความรู้ของผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง (ผลการสอบแบบ ก. หรือตามมาตรา 12(2)(ก)) มาอ้างเพื่อสอบขั้นตอนที่ 3 ในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองด้วย

ความไม่เข้าใจในวิธีปฏิบัติการเก็บผลสอบขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 นี้ ทำให้เกิดการเสียเวลา เสียทรัพย์สิน และเสียความรู้สึกกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการสอบความรู้เป็นอย่างมาก

ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2562^[4] จะเรียกสั้น ๆ ว่า “ข้อบังคับสอบ ข 2562” ซึ่งทำให้การเก็บผลสอบประจำปี 2562 ในการสอบครั้งที่ 1 ซึ่งมีมาก่อนก่อนข้อบังคับสอบ ข 2562 และครั้งที่ 2

หลังจากข้อบังคับสอบ ข 2562 กำหนดให้มีสิทธิการเข้าสอบและระยะเวลาการเก็บผลสอบแตกต่างกัน ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้ยิ่งสร้างความยากลำบากในการทำความเข้าใจของผู้สมัครสอบเพิ่มขึ้นด้วย

ดังนั้น การอธิบายความพร้อมทั้งยกตัวอย่างเกี่ยวกับข้อบังคับการสอบความรู้นี้ จะช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้เกี่ยวข้องทั้งอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ตลอดจนบัณฑิตการแพทย์แผนไทยที่ต้องเกี่ยวข้องสอบความรู้ในการสอบแบบ ข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่ออธิบายวิธีปฏิบัติการเก็บผลการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา 12(2)(ข) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556^[1]
2. เพื่อรวบรวมข้อกำหนดเพื่อใช้ในการประมวลผลข้อมูลการสอบความรู้ สำหรับผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการประมวลผลการสอบความรู้
3. เพื่อเสนอแนวทางในการประมวลผลผลการสอบความรู้

ระเบียบวิธีศึกษา

ขั้นตอนในการศึกษาประกอบด้วย

- รวบรวมข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน
- วิธีปฏิบัติของสภาการแพทย์แผนไทยในการนับเวลาปีเพื่อเก็บผลสอบผ่านตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย
- การวิเคราะห์การเก็บผลการสอบตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- ข้อพิจารณาในการการประมวลผลข้อมูลการสอบความรู้โดยใช้การประมวลในรูปแบบตาราง

ผลการศึกษา

ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยเกี่ยวกับการสอบแบบ ข

ข้อบังคับสอบ ข. ก่อนปี พ.ศ. 2562 มี 2 ฉบับ คือ ข้อบังคับสอบ ข 2557 และ ข้อบังคับสอบ ข 2558 แล้วจึงมีข้อบังคับสอบ ข 2562 ซึ่งยกเลิกข้อบังคับ 2 ฉบับที่ใช่มามาก่อนหน้า (แต่ไม่ได้ยกเลิกผลการสอบแต่อย่างใด)

ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2562^[4] (ข้อบังคับสอบ ข 2562) มีรายละเอียดดังนี้

“ข้อ 2 ให้ยกเลิก

(1) ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2557^[2]

(2) ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพ การแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจาก สถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558^[3]

...

ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้

“คณะอนุกรรมการ” หมายถึง คณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยทำหน้าที่จัดสอบ ความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญา สาขาการแพทย์ แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง”

ข้อ 5 การสมัครสอบ ให้ผู้สมัครสอบยื่นคำขอสมัคร พร้อมชำระค่าธรรมเนียมการสมัครสอบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ 6 วันเวลาและสถานที่สอบ วิธีการสอบ หรือวิธีปฏิบัติอื่นใดในการสอบ ให้เป็นไปตามที่ คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ 7 การสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้สมัครสอบ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสอบวิชาพื้นฐานวิชาชีพ กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 การสอบภาคทฤษฎีของด้านที่สมัครสอบ ได้แก่ 1. ด้านเวชกรรมไทย วิชาเวชกรรมไทย 2. ด้าน เภสัชกรรมไทย วิชาเภสัชกรรมไทย 3. ด้านการนวดไทย วิชาการนวดไทย 4. ด้านผดุงครรภ์ไทย วิชาผดุงครรภ์ไทย

ขั้นตอนที่ 3 การสอบภาคปฏิบัติของด้านที่สมัครสอบ ได้แก่ 1. ด้านเวชกรรมไทย วิชาเวชกรรมไทย 2. ด้าน เภสัชกรรมไทย วิชาเภสัชกรรมไทย 3. ด้านการนวดไทย วิชาการนวดไทย 4. ด้านผดุงครรภ์ไทย วิชาผดุงครรภ์ไทย

...

ข้อ 8 คุณสมบัติผู้สมัครสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

การสมัครสอบขั้นตอนที่ 1 ต้องเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขา การแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง หรืออยู่ในระหว่างศึกษาในระดับปริญญา หรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญา สาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทย รับรอง

การสมัครสอบขั้นตอนที่ 2 ต้องเป็น

(1) ผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่ สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง หรือ

(2) ผู้ที่อยู่ในระหว่างศึกษา ในระดับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผน ไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและต้องสอบผ่านในรายวิชาของกลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ และ กลุ่มวิชาชีพตามโครงสร้างหลักสูตร โดยไม่รวมรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านเวชกรรมไทย ด้านเภสัชกรรม ไทย ด้านการผดุงครรภ์ไทย ด้านการนวดไทย และฝึกบูรณาการประสบการณ์วิชาชีพการแพทย์แผนไทย

การสมัครสอบขั้นตอนที่ 3 เป็นการสอบเพื่อการขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ต้องเป็นผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่ สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง และสอบผ่านขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ของด้านที่สมัครสอบ

ข้อ 9 การวัดผลการผ่านการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้สมัครสอบจะต้องได้คะแนน ดังต่อไปนี้ จึงจะถือว่าสอบผ่านในด้านนั้น

คะแนนในขั้นตอนที่ 1 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

คะแนนในขั้นตอนที่ 2 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

คะแนนในขั้นตอนที่ 3 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

ข้อ 10 การเก็บผลสอบ

ผู้สอบผ่านขั้นตอนที่ 1 สามารถเก็บผลสอบไว้สำหรับการสอบได้ทุกด้าน เป็นเวลา 5 ปี ต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน

ผู้สอบผ่านขั้นตอนที่ 2 สามารถเก็บผลสอบไว้ได้ 4 ปีต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน

ข้อ 11 หากตรวจพบว่ามีการทุจริตในการสอบ จะถูกปรับตักทุกวิชาในการสอบครั้งนั้น และไม่สามารถสมัครสอบได้อีกในครั้งถัดไปที่มีการจัดสอบ

ข้อ 12 ผู้ผ่านการสอบข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2557 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558^[3] ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้สามารถเก็บคะแนนที่ผ่านการสอบได้ ดังต่อไปนี้

การสอบผ่านขั้นตอนที่ 1 สามารถเก็บผลสอบไว้สำหรับการสอบได้ทุกด้าน เป็นเวลา 5 ปีต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน แต่รวมแล้วต้องไม่เกินระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยนี้มีผลใช้บังคับ

การสอบผ่านขั้นตอนที่ 2 สามารถเก็บผลสอบไว้ได้ 3 ปีต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน แต่รวมแล้วต้องไม่เกินระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยนี้มีผลใช้บังคับ”

อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการสอบความรู้

ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยองค์ประกอบ คุณสมบัติและวิธีการได้มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2557^[5] คณะกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย (อพท) มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดสอบ ตามข้อ 11 “(4) ดำเนินการจัดสอบหรือประเมินความรู้ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา 12 (2) ให้กับผู้มีคุณสมบัติ ตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย”

ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยองค์ประกอบ คุณสมบัติและวิธีการได้มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2562^[6] อพท มีอำนาจหน้าที่ในการสอบความรู้ ดังนี้

“ ...

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

...

(5) จัดทำเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ใช้ประกอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

...

(ค) เกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ...”

เมื่อไม่ได้กำหนดให้ อพท. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดสอบ ตามข้อบังคับว่าด้วยการได้มาซึ่ง อพท. สภาการแพทย์แผนไทยจึงได้แต่งตั้ง “คณะกรรมการจัดสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญา สาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง ครั้งที่ 2 ประจำปี พ.ศ. 2562” เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2562 เป็นการเฉพาะครั้งที่ 2 ประจำปี 2562 เพื่อดำเนินการรับสมัครในปลายปี พ.ศ. 2562 ซึ่งจะมีการสอบต้นปี พ.ศ. 2563 แล้วเสนอให้คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยพิจารณา

ในขณะที่ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทย จากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2562^[4] ลงราชกิจจานุเบกษา 15 สิงหาคม 2562 ซึ่งออกตามมาในภายหลังให้ อพท. ทำหน้าที่จัดสอบความรู้ตาม

“ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยทำหน้าที่จัดสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสำหรับผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญา สาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง”

ผู้ที่อยู่ระหว่างศึกษาสามารถสอบชั้นตอนที่ 2 ได้

ความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้สิทธิสมัครสอบความรู้ตามข้อบังคับสอบ ข. 2562 ได้เพิ่มสิทธิการสอบชั้นตอนที่ 2 โดยให้ “ผู้ที่อยู่ระหว่างศึกษา ในระดับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและต้องสอบผ่านในรายวิชาของกลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพตามโครงสร้างหลักสูตร โดยไม่รวมรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านเวชกรรมไทย ด้านเภสัชกรรมไทย ด้านการผดุงครรภ์ไทย ด้านการนวดไทย และฝึกบูรณาการประสบการณ์วิชาชีพการแพทย์แผนไทย”

ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญา สาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองปริญญาแล้ว ก็ยังคงมีสิทธิสอบชั้นตอนที่ 1 และชั้นตอนที่ 2 เช่นเดิม ส่วนการสอบชั้นตอนที่ 3 ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่สอบผ่านชั้นตอนที่ 1 และชั้นตอนที่ 2 ด้านนั้น แล้วเท่านั้น

วิธีปฏิบัติในการเก็บผลสอบผ่าน

การนับแต่ปีที่สอบผ่านนั้นมีวิธีการนับอย่างไรในการการประกาศการรับสมัครสอบ เช่น “ประกาศคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ฉบับที่ 47/2561 เรื่อง การรับสมัครสอบความรู้การแพทย์แผนไทยของตามมาตรา 12(2)ข) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 ครั้งที่ 2 ประจำปี 2561 เมื่อ 26 พฤศจิกายน 2561” วันที่รับสมัครการสอบชั้นตอนที่ 1 และชั้นตอนที่ 2 คือ วันที่ 4-8 มกราคม 2562 ชั้นตอนที่ 3 คือวันที่ 4-6 กุมภาพันธ์ 2562 วันที่สอบชั้นตอนที่ 1 และชั้นตอนที่ 2 คือ วันที่ 12-13 มกราคม 2562 และการประกาศผลสอบก็ทยอยอยู่ในปี พ.ศ. 2562 ทำให้มีคำถามว่า การนับการเก็บผลสอบจะนับปีโดยเริ่มที่ปีใด ปี พ.ศ. ที่ประกาศรับสมัคร ปี พ.ศ. ที่สอบจริง หรือ ปี พ.ศ. ที่ประกาศผลสอบ และต้องนับวันชนวันเหมือนนับอายุให้ครบปีบริบูรณ์หรือไม่

การนับปีเพื่อเก็บผลสอบว่าใช้ผลสอบผ่านได้ถึงเมื่อใด ในทางปฏิบัติกำหนดผลสอบจากประกาศเกี่ยวกับการสอบว่า ประจำปี 25XX ใด โดยไม่คำนึงถึงครั้งที่สอบแต่อย่างใด และก็เก็บผลสอบผ่านไปใช้ได้ถึง ประกาศเกี่ยวกับการสอบประจำปี 25XX + Y - 1 โดยไม่คำนึงถึงครั้งที่ประกาศสอบด้วย (เมื่อ 25XX คือประจำปีที่สอบผ่าน Y คือ

ระยะเวลาปีที่สามารถนำผลการสอบผ่านไปใช้ได้) ดังนั้น เมื่อสอบผ่านขั้นตอนที่ 1 ตามประกาศการสอบประจำปี 2558 ก็สามารถเก็บผลการสอบนั้นไว้ได้ถึงประกาศการสอบประจำปี $2558 + 5 - 1 = 2562$ หากเป็นผลสอบขั้นตอนที่ 2 ในด้านใด ตามประกาศการสอบประจำปี 2558 ก็สามารถเก็บผลการสอบด้านนั้นไว้ได้ถึงประกาศการสอบประจำปี $2558 + 3 - 1 = 2560$ การนับแต่ปีที่สอบผ่านจะนับปีที่อยู่ในประกาศการสอบประจำปีที่สอบผ่านเป็นปีที่ 1 โดยไม่คำนึงถึงครั้งที่สอบแต่อย่างใด

คำว่า “เก็บผลสอบไว้ได้ 4 ปี/5ปีต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน” จาก ข้อบังคับสอบ ข “ผู้สอบผ่านขั้นตอนที่ 1 สามารถเก็บผลสอบไว้สำหรับการสอบได้ทุกด้าน เป็นเวลา 5 ปี ต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน ผู้สอบผ่านขั้นตอนที่ 2 สามารถเก็บผลสอบไว้ได้ 4 ปีต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน” หมายความว่า ให้นำเวลาจากปีที่สอบผ่านเป็นปีที่ 1 แล้วนับต่อเนื่องไปทุกปี โดยไม่คำนึงถึงว่าผู้ที่เก็บผลสอบไว้จะมาสอบหรือไม่ คือผลสอบที่เก็บไว้ถูกนับตามเวลาปีการสอบที่ผ่านไป

การนับการเก็บผลสอบผ่านตามข้อบังคับสอบ ข 2562

แม้ว่าจะมีการยกเลิกข้อบังคับสอบ ข 2557 กับ ข้อบังคับสอบ ข 2558 ตามข้อบังคับสอบ ข 2562 แต่ผลการสอบตามข้อบังคับสอบ ข 2558 ยังมีผลค้างอยู่ปรากฏในข้อ 12 ในข้อบังคับสอบ ข 2562

การเก็บผลสอบในข้อ 10 ตามข้อบังคับสอบ ข 2562 เป็นการเก็บผลสอบตั้งแต่ครั้งที่ 2 ประจำปี 2562 เป็นต้นไป

ผู้สอบผ่านขั้นตอนที่ 1 สามารถเก็บผลสอบไว้สำหรับการสอบได้ทุกด้าน เป็นเวลา 5 ปี ต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน

ผู้สอบผ่านขั้นตอนที่ 2 สามารถเก็บผลสอบไว้ได้ 4 ปีต่อเนื่องนับแต่ปีที่สอบผ่าน

การนับการเก็บผลการสอบในข้อ 12 ตามข้อบังคับสอบ ข 2562 เป็นการเก็บผลการสอบก่อนข้อบังคับสอบ ข 2562 มีผลบังคับใช้ คือ ผู้ผ่านการสอบข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2557 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557 (ข้อบังคับสอบ ข 2558)

ข้อบังคับสอบ ข 2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เดือนสิงหาคม 2562 หลังจากการสอบตาม ประกาศคณะอนุกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ฉบับที่ 23/2562 เรื่อง การรับสมัครสอบความรู้การแพทย์แผนไทยของ ตามมาตรา 12(2)(ข) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556 **ครั้งที่ 1 ประจำปี 2562** โดยสอบขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 เมื่อ 19-30 มิถุนายน 2562 และสอบขั้นตอนที่ 3 เมื่อ 20-21 กรกฎาคม 2562

ผลการสอบผ่านในอดีตจนถึงครั้งที่ 2 ประจำปี 2562 ที่นำผลการสอบไปใช้ได้ถึงเมื่อใด แสดงในตารางที่ 1 ตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3

ข้อพิจารณาในการประมวลผลการสอบ ข ตั้งแต่ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2562 เป็นต้นไป

ขั้นตอนที่สำคัญในการประมวลผลข้อมูลการสอบ คือ การระบุผู้สิทธิ์สอบขั้นตอนที่ 3 บทความนี้แสดงการใช้คำสั่งงานในโปรแกรมจัดการข้อมูลในรูปตาราง โดยอ้างอิงคำสั่งของโปรแกรมสำเร็จรูป EXCEL

1) ข้อมูลของบุคคลที่มาสอบในอดีตที่ผ่านมา (สิ่งที่กำหนด คือ เลขบัตรประชาชน)

ในทางการประมวลผลข้อมูลต้องมีข้อมูลบุคคลที่เคยมาสอบการแพทย์แผนไทยที่ไม่ซ้ำกัน (unique) โดยใช้เลขบัตรประชาชนเป็นกุญแจของรายการข้อมูล (Key) วิธีการได้มาซึ่งรายการข้อมูลที่ไม่ซ้ำกันนี้ ทำได้โดยนำ

รายการข้อมูลจากการสอบแต่ละครั้งมาต่อกัน แล้วตัดรายการที่ซ้ำออก [คำสั่งในโปรแกรมจัดการข้อมูลในรูปตาราง EXCEL คือ DATA/REMOVE DUPLICATE]

2) การนำผลการสอบในอดีตมาเรียงต่อกันกับเลขบัตรประจำตัวประชาชน

ผลการสอบแต่ละครั้งของแต่ละบุคคลสามารถนำมาจากแฟ้มผลการสอบในอดีต จากรายการบุคคลที่ไม่ซ้ำกันแต่ละบุคคลก็นำเอาเลขประจำปีของผลการสอบ กับ ครั้งที่ประจำปีนั้น ที่สามารถใช้ผลได้ตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการสอบ ฯ นำมาเรียงต่อกันลงในเซลล์ในแถวเดียวกับเลขบัตรประจำตัวประชาชน โดยใช้คำสั่ง VLOOKUP ในรูปแบบ [เลขบัตรประจำตัวประชาชน, เลขการสอบประจำปีที่ตามด้วยเลขการสอบครั้งที่, ...]

3) การตัดสินใจผลการสอบล่าสุดที่สามารถนำไปใช้ได้

ผลการสอบที่นำมาต่อกับเลขบัตรประชาชน สามารถหาผลการสอบผ่านล่าสุดของแต่ละเลขบัตรประชาชนที่อยู่ในระยะเวลาปีที่กำหนด โดยใช้คำสั่ง MAX(เลขการสอบประจำปีที่ตามด้วยเลขการสอบครั้งที่, ...) จะได้ช่วงเวลา [ประจำปีที่, ครั้งที่] ล่าสุดที่นำไปใช้ได้

4) การตัดสินใจให้มีสิทธิสอบชั้นตอนที่ 3 ในแต่ละด้าน

ผลการสอบผ่าน ชั้นตอนที่ 1 และ ชั้นตอนที่ 2 ในด้านนั้น

ชั้นตอนที่ 1 ภายใน 5 ปี นับแต่ปีที่สอบผ่าน

ชั้นตอนที่ 2 ภายใน 3 ปี นับแต่ปีที่สอบผ่าน หากเป็นผลการสอบก่อนการสอบประจำปี 2562 ครั้งที่ 2

ชั้นตอนที่ 2 ภายใน 4 ปี นับแต่ปีที่สอบผ่าน หากเป็นผลการสอบหลังการสอบประจำปี 2562 ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

ถ้ามีผลการสอบผ่านในการสอบประจำปีที่อยู่ในช่วงเวลาที่เก็บผลไว้ ทั้งชั้นตอนที่ 1 และ ชั้นตอนที่ 2 ก็มีสิทธิไปสอบชั้นตอนที่ 3 ได้

ใช้คำสั่งตัดสินใจ IF(AND(ผลการสอบผ่านชั้น 1,ผลการสอบผ่านชั้น 2),”มีสิทธิ”,”ไม่มีสิทธิ”)

5. การตัดสินใจว่ามีคุณสมบัติรับใบประกอบวิชาชีพด้านนั้น ๆ ได้

เป็นการตรวจสอบว่า มีผลการสอบผ่านชั้นตอนที่ 1 และ ชั้นตอนที่ 2 ด้านนั้น ๆ ตามเงื่อนไขดังนี้

ชั้นตอนที่ 1 ภายใน 5 ปี นับแต่ปีที่สอบผ่าน

ชั้นตอนที่ 2 ภายใน 3 ปี นับแต่ปีที่สอบผ่าน หากเป็นผลการสอบก่อนการสอบประจำปี 2562 ครั้งที่ 2

ชั้นตอนที่ 2 ภายใน 4 ปี นับแต่ปีที่สอบผ่าน หากเป็นผลการสอบหลังการสอบประจำปี 2562 ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

และ

ผลการสอบผ่านชั้นตอนที่ 3 ที่จะต้องเป็นผลการสอบ “ผ่าน” หลังจากการสอบผ่านชั้นตอนที่ 1 และ ชั้นตอนที่ 2 (เพราะผลการสอบผ่านชั้นตอนที่ 3 ก่อนหน้าไม่สามารถเก็บไว้ได้ และผู้ที่มีสิทธิสอบชั้นตอนที่ 3 ต้องมีผลการสอบผ่านชั้นตอนที่ 1 และชั้นตอนที่ 2 ด้านนั้น มาก่อนแล้ว)

ใช้คำสั่งตัดสินใจ IF(AND(ผลการสอบผ่านชั้น 1,ผลการสอบผ่านชั้น 2,ผลการสอบผ่านชั้น 3),”มีสิทธิ”,”ไม่มีสิทธิ”)

อภิปรายผล

สภาการแพทย์แผนไทยควรได้ทำคำชี้แจงวิธีนับผลการสอบที่สามารถนำมาใช้ได้พร้อมยกตัวอย่างเพื่อความเข้าใจของผู้สมัครสอบ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเป็นต้องระบุไว้ในประกาศสอบแต่ละครั้งด้วย เพื่อลดข้อผิดพลาดในการสมัครสอบ

บทสรุป

ข้อบังคับสอบ ข 2562 ได้เพิ่มสิทธิให้ผู้ที่กำลังศึกษาที่เหลือเพียงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีสิทธิการสอบชั้นตอนที่ 2 ขณะเป็นนักศึกษา และสามารถเก็บผลการสอบชั้นตอนที่ 2 ได้ 4 ปีต่อเนื่องกัน การเก็บผลการสอบไม่คำนึงถึงครั้งที่สอบ แต่คำนึงถึงประกาศสอบประจำปีใด ผลการสอบชั้นตอนที่ 2 ก่อนประกาศข้อบังคับการสอบ ข 2562 เก็บไว้ได้ 3 ปีต่อเนื่องกัน ทำให้ผลการสอบประจำปี 2562 ครั้งที่ 1 เกิดขึ้นก่อนก่อนประกาศข้อบังคับการสอบ ข 2562 เก็บผลสอบผ่านไว้ได้เพียง 3 ปีต่อเนื่องกัน แต่ผลการสอบประจำปี 2562 ครั้งที่ 2 ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากประกาศข้อบังคับการสอบ ข 2562 เก็บผลสอบผ่านไว้ได้ 4 ปีต่อเนื่องกัน (ข้อบังคับสอบ ข 2562 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา 15 สิงหาคม 2562) ดังนั้น การเก็บผลสอบผ่านในการสอบประจำปี 2562 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 นับปีที่เก็บผลสอบผ่านไว้ใช้ได้แตกต่างกัน แม้ว่าจะเป็นการสอบประจำปี 2562 เดียวกัน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้สอบ เจ้าหน้าที่สภาการแพทย์แผนไทย และคณะทำงานจัดสอบที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดสอบแต่ละครั้งที่ผ่านมา

ตาราง ภาพ และแผนภาพ

ตารางที่ 1 การนับจำนวนปีผลการสอบประจำปีที่สามารถนำมาใช้ในการสอบครั้งที่ 2 ประจำปี 2562

การนับปีจนถึง	ผลการสอบตามประกาศสอบประจำปี				
การสอบ	2558	2559	2560	2561	2562
ประจำปี 2562	5	4	3	2	1

หมายเหตุ: ตัวเลข 5 4 3 2 1 ในตารางคือ จำนวนปีที่นับแต่ปีที่สอบผ่าน 2562

ตารางที่ 2 การนับผลการสอบประจำปีชั้นตอนที่ 1 ที่จะนำไปใช้ได้ในอนาคต

ผลการสอบ	เพื่อนำผลการสอบไปใช้ตามประกาศสอบประจำปี				
ประจำปี	2562 ครั้งที่ 2	2563	2564	2565	2566
2562 ครั้งที่ 2	1	2	3	4	5
2562 ครั้งที่ 1	1	2	3	4	5
2561	2	3	4	5	-
2560	3	4	5	-	-
2559	4	5	-	-	-
2558	5	-	-	-	-

หมายเหตุ: ตัวเลข 5 4 3 2 1 ในตารางคือ จำนวนปีที่นับแต่ปีที่ในแถวตั้งด้านซ้ายของตาราง

ตารางที่ 3 การนับผลการสอบประจำปีชั้นตอนที่ 2 ที่จะนำไปใช้ได้ในอนาคต

ผลการสอบ	เพื่อนำผลการสอบไปใช้ตามประกาศสอบประจำปี				
ประจำปี	2562 ครั้งที่ 2	2563	2564	2565	2566
2562 ครั้งที่ 2	1	2	3	4	-
2562 ครั้งที่ 1	1	2	3	-	-
2561	2	3	-	-	-
2560	3	-	-	-	-
2559	-	-	-	-	-

หมายเหตุ: ตัวเลข 4 3 2 1 ในตารางคือ จำนวนปีที่นับแต่ปีที่ในแถวตั้งด้านซ้ายของตาราง

เอกสารอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2556. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 130 ตอนที่ 10 ก. (1 กุมภาพันธ์ 2556).
2. ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2557. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 131 ตอนพิเศษ 91 ง. (30 พฤษภาคม 2557).
3. ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 132 ตอนพิเศษ 130 ง. (8 มิถุนายน 2558).
4. ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 136 ตอนพิเศษ 203. (15 สิงหาคม 2562).
5. ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยองค์ประกอบ คุณสมบัติและวิธีการได้มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2557. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 131 ตอนพิเศษ 272 ง. (30 ธันวาคม 2557).
6. ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยองค์ประกอบ คุณสมบัติและวิธีการได้มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 136 ตอนพิเศษ 72 ง. (8 กรกฎาคม 2562).